

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Ștefan cel Mare Suceava
Facultatea	Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor
Departamentul	Electrotehnică
Domeniul de studii	Inginerie electrică
Ciclul de studii	Masterat de cercetare
Programul de studii	Tehnici avansate în mașini și acționări electrice

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TRADUCTOARE SPECIALIZATE ÎN ACȚIONĂRI ELECTRICE				
Titularul activităților de curs	conf.dr.ing. Gabriela Rață				
Titularul activităților aplicative	conf.dr.ing. Gabriela Rață				
Anul de studiu	1	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DL - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore, pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	Laborator/lucrări practice	Laborator	1	Proiect	
I.b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	Laborator/lucrări practice	Laborator	14	Proiect	

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	Ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	23
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	23
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	23
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați): activități parțial asistate	25

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	69
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• PC, videoproiector, prezentări PPT, manuale, platforme on line, cameră web	
Desfășurare aplicații	Seminar	•
	Laborator	• echipamente, standuri, PC, software specializat, manuale și materiale auxiliare utilizate pentru aplicații specifice, referatul
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- CP2 Operarea cu concepte și tehnici avansate din domeniul mașinilor și acționărilor electrice - CP4 Proiectarea și optimizarea sistemelor complexe de acționare sau de automatizare industrială
Competențe transversale	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	• Însușirea de către studenți a cunoștințelor necesare utilizării, verificării, întreținerii și proiectării senzorilor și traductoarelor specific acționărilor electrice.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere	1	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
2. Traductoare de viteză și poziție 2.1. Traductoare pentru deplasări liniare 2.2. Traductoare pentru deplasări unghiulare 2.3. Considerente privind alegerea traductorului optim într-un SAE	2	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
3. Traductoare de temperatură utilizate în acționări electrice	2	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
4. Traductoare de curent și tensiune utilizate în acționări electrice 4.1. Variante constructive de traductoare de curent și tensiune. Avantaje și dezavantaje. 4.2. Condiționoare de semnal 4.3. Considerente privind alegerea numărului optim și locul de amplasare al traductoarelor de curent într-un SAE 4.4. Soluție de traductor pentru componenta activă/reactivă a curentului	3	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
5. Traductoare de vibrație utilizate în acționări electrice	2	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
6. Traductoare de cuplu 6.1. Principii de identificare a cuplului electromagnetic dezvoltat de o mașină electrică; 6.2. Circuite specializate utilizate pentru calculul cuplului electromagnetic la mașinile de c.a. 6.3. Traductoare de cuplu mecanic	2	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
7. Traductoare de turație 7.1. Tahometre cu curenți turbionari 7.2. Tahogeneratoare 7.3. Tahometrul optic și cu sondă de contact 7.4. Stroboscopul și tahometrul de impulsuri	2	expunerea, prelegerea, conversația, demonstrația	
Bibliografie			
• Gabriela RATA, Ciprian BEJENAR, Mihai RATA, <i>A Solution for Studying the D.C. Motor Control using Ni Myrio-1900</i>, Modern Power Systems Conference 8th Edition Cluj-Napoca, 21-23 of May 2019 • RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai (2016), Temperature Control Solution With PLC, THE 2016 INTERNATIONAL CONFERENCE AND EXPOSITION ON ELECTRICAL AND POWER ENGINEERING (EPE 2016), 20-22 Octombrie, 2016, Iasi, Romania, ISSB/ISBN: 978-1-5090-6128-0, pag: 571-575 • RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai, A solution for study of PID controllers using cRIO system, Advanced Topics in Electrical Engineering (ATEE), 7-9 mai 2015, Bucuresti, DOI: 10.1109/ATEE.2015.7133685, pag. 121-124 • ALEXANDRU, M., Sisteme de masurare cu traductoare, Editura Matrix Rom, București, 2012. • Ciobanu, L., Tratat de inginerie electrica. Sisteme de actionari electrice, Editura: MATRIX ROM 2008 • Ciobanu, L., Tratat de inginerie electrica. Sensori si traductoare, Editura: MATRIX ROM 2006 • Crețu M., <i>Tendințe novatoare în instrumentație și măsurări electrice</i> - Editura Sedcom Libris, Iași, 2001; • Diaconescu, M.P., Rață, M., <i>Complemente de acționări electrice cu mașini asincrone</i>, Casa de Editura Venus, Iași, 2005; • Ilaș, C., Bostan, V. – <i>Algoritmi de reglare vectorială fără senzori mecanici pentru mașini asincrone</i>, Editura Matrix Rom, 2006, ISBN 973-755-104-4; • Ionescu, G., <i>Traductoare vol.I, II</i> - Editura Tehnică București, 1994,			
Bibliografie minimală			

- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai (2016), Temperature Control Solution With PLC, THE 2016 INTERNATIONAL CONFERENCE AND EXPOSITION ON ELECTRICAL AND POWER ENGINEERING (EPE 2016), 20-22 Octombrie, 2016, Iasi, Romania, ISSB/ISBN: 978-1-5090-6128-0, pag: 571-575
- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai, A solution for study of PID controllers using cRIO system, Advanced Topics in Electrical Engineering (ATEE), 7-9 mai 2015, Bucuresti, DOI: 10.1109/ATEE.2015.7133685, pag. 121-124
- ALEXANDRU, M., Sisteme de masurare cu traductoare, Editura Matrix Rom, București, 2012.

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Securitatea și sănătatea în muncă	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, lucrări practice	
• Utilizarea unui sistem (cRIO) de achiziție, monitorizare și control în buclă închisă a unui microsystem de acționare cu motor de c.c	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, lucrări practice	
• Studiul unui traductor analogic de tip selsin pentru măsurarea poziției unghiulare	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, lucrări practice	
• Studiul traductoarelor de curent electric și tensiune electrică cu efect Hall	2		
• Studiul traductoarelor incrementale de poziție (discriminatorul de sens, determinarea poziției, convertorul frecvența – tensiune)	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, lucrări practice	
• Transmiterea datelor de la senzori prin diferite protocoale de comunicații	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, lucrări practice	
• Studiul traductoarelor de vibrații pentru depistarea defectelor la mașinile electrice	2	exercițiul, conversația, demonstrația, experimentul, lucrări practice	

Bibliografie

- Gabriela RATA, Ciprian BEJENAR, Mihai RATA, *A Solution for Studying the D.C. Motor Control using Ni Myrio-1900*, Modern Power Systems Conference 8th Edition Cluj-Napoca, 21-23 of May 2019
- Diaconescu, M.P., Rață, M., *Complemente de acționări electrice cu mașini asincrone*, Casa de Editura Venus, Iași, 2005;
- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai (2016), Temperature Control Solution With PLC, THE 2016 INTERNATIONAL CONFERENCE AND EXPOSITION ON ELECTRICAL AND POWER ENGINEERING (EPE 2016), 20-22 Octombrie, 2016, Iasi, Romania, ISSB/ISBN: 978-1-5090-6128-0, pag: 571-575
- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai, A solution for study of PID controllers using cRIO system, Advanced Topics in Electrical Engineering (ATEE), 7-9 mai 2015, Bucuresti, DOI: 10.1109/ATEE.2015.7133685, pag. 121-124
- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai (2014), System for Monitoring and Analysis of Vibrations at Electric Motors, Analele Universitatii Eftimie Murgu, Resita, ISSN: 1453-7397, nr: 3, pag. 97-104
- Kisch, D.O. – *Reglarea vectorială a mașinilor de curent alternativ*, Editura ICPE, București, 1997, ISBN 973-97863-6-7;
- Ilaș, C., Bostan, V. – *Algoritmi de reglare vectorială fără senzori mecanici pentru mașini asincrone*, Editura Matrix Rom, 2006, ISBN 973-755-104-4;
- Milici D., Milici M., Rață G., - *Măsurări electrice și electronice, senzori și traductoare* - îndrumar de lucrări practice - Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
- <http://www.ni.com>, *Industrial Monitoring and control Hands-On Seminar with Compact RIO*

Bibliografie minimală

- Gabriela RATA, Ciprian BEJENAR, Mihai RATA, *A Solution for Studying the D.C. Motor Control using Ni Myrio-1900*, Modern Power Systems Conference 8th Edition Cluj-Napoca, 21-23 of May 2019
- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai (2016), Temperature Control Solution With PLC, THE 2016 INTERNATIONAL CONFERENCE AND EXPOSITION ON ELECTRICAL AND POWER ENGINEERING (EPE 2016), 20-22 Octombrie, 2016, Iasi, Romania, ISSB/ISBN: 978-1-5090-6128-0, pag: 571-575
- RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai, A solution for study of PID controllers using cRIO system, Advanced Topics in

Electrical Engineering (ATEE), 7-9 mai 2015, Bucuresti, DOI: 10.1109/ATEE.2015.7133685, pag. 121-124   • RAȚĂ Gabriela, RAȚĂ Mihai (2014), System for Monitoring and Analysis of Vibrations at Electric Motors, Analele Universitatii Eftimie Murgu , Resita, ISSN: 1453-7397, nr: 3, pag. 97-104   • http://www.ni.com, <i>Industrial Monitoring and control Hands-On Seminar with Compact RIO</i>   Activități parțial asistate: Realizarea unei documentații privind evoluția traductoarelor utilizate în sistemele de acționare electrică

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

• Conținutul cursului și al laboratorului sunt în concordanță cu conținutul disciplinelor similare de la: ○ Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași   ○ Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca   • În scopul alinierii disciplinei, la cerințele și așteptările comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor din domeniul aferent programului de studiu, se organizează întâlniri periodice cu reprezentanții acestora.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	gradul de cunoaștere a terminologiei utilizate în domeniul traductoarelor specializate în acționările electrice, capacitatea de a utiliza și a aplica în practică noțiunile din acest domeniu.	evaluare prin probă finală scrisă și orală	50%
Laborator	gradul de implicare la lucrări practice	evaluare continuă prin metode orale, probe practice, verificarea portofoliului	40%
Activități parțial asistate	gradul de implicare în realizarea unei documentații	evaluare continuă prin metode orale	10%
Standard minim de performanță			
<i>Standarde minime pentru curs:</i>			
• capacitatea de a înțelege principiul de funcționare a unui traductor utilizat în SAE; • cunoașterea noțiunilor elementare, problemelor de principiu pe care se bazează disciplina, cunoașterea limitată a noțiunilor de bază, în procent de 70% din necesarul de informație pentru cel puțin două dintre subiectele de examen.			
<i>Standarde minime pentru laborator:</i>			
• însușirea principalelor noțiuni, idei; • capacitatea de a realiza un montaj practic și a ridica măsurări; • efectuarea tuturor activităților de laborator și predarea referatelor de laborator la termen.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
25.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
26.09.2024	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2024	